

ગુજરાત યુનિવર્સિટીનું માસિક મુખપત્ર

વિદ્યાવૃત્ત

વર્ષ : ૧, અંક : ૩-૪, એપ્રિલ-મે : ૨૦૦૬, મુખ્ય સંપાદક : ડૉ. પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ

સંપાદક મંડળ : ડૉ. વસંત ભટ્ટ, ડૉ. એ. સી. બ્રહ્મભટ્ટ, ડૉ. અર્યના ધોળકિયા, ડૉ. કીર્તિદા શાહ, પ્રા. સોનલ પંડ્યા

મુદ્રક અને પ્રકાશક : ડૉ. અરવિંદ ભાંડારી કુલસચિવ ● સંયોજક : શ્રી કે. ડી. વોરા, પ્રકાશન અધિકારી

Arise, awake and stop not till the goal is reached. Awake from the hypnotism of weakness. None is really weak, the soul is infinite, omnipotent and omniscient. Stand up, assert yourself, proclaim the God within you, do not deny Him !
Swami Vivekananda

રહ્યાં વર્ષો તેમાં -

રહ્યાં વર્ષો તેમાં હૃદયભર સૌન્દર્ય જગનું ભલા પી લે; વ્હીલે મુખ ફર રખે, સાત ડગનું કદી લાઘે જે જે મધુર રચી લે, સખ્ય અહીંયાં; નથી તારે માટે થઈ જ નિરમી 'દુષ્ટ' દુનિયા.

- અહો નાનારંગી અજબ દુનિયા ! શે સમજવી ? તને ભોળા ભાવે કરું પલટવા, જાઉં પલટી; અહંગર્તામાં હા પગ, ઉપરથી, જાય લપટી ! વિસારી હું ને જો વરતું, વરતે તું મધુરવી. મને આમંત્રે ઓ મૃદુલ તડકો, દક્ષિણ હવા, દિશાઓનાં દ્રાસો, ગિરિવર તણાં શ્રંગ ગરવાં; નિશા ખૂણે હૈયે શશિકિરણનો આસવ ઝમે; જનોત્કર્ષ-હ્રાસે પરમ ઋતલીલા અભિરમે.
- બધો પી આકંઠ પ્રણય, ભુવનોને કહીશ હું : મળ્યાં વર્ષો તેમાં અમૃત લઈ આવ્યો અવનિનું.

- ઉમાશંકર જોશી

*

જે જે થતો પ્રાપ્ત ઉપાધિયોગ
બની રહો તે જ સમાધિયોગ.

- ઉમાશંકર જોશી

*

ધન જોબન ને ઠાકરી તે ઉપર અવિવેક;
એ ચારે ભેગાં થયાં અનરથ કરે અનેક.

*

ઉત્તમ વસ્તુ અધિકાર વિના મળે, તદપિ અર્થ નવ સરે,
મત્સ્યભોગી બગલો મુક્તાફળ દેખી ચંચુ ના ભરે.

સંપાદકીય...

એપ્રિલ-મે, ગ્રીષ્મનો મધ્યાહ્ન, સૂર્યદેવ તેમના પ્રતાપ સાથે ઉપસ્થિત હોય અને બીજી બાજુ વિદ્યાર્થીઓ તેમની વર્ષભરની સાધનાને અંતે પરીક્ષા આપી પરિણામની પ્રતીક્ષા કરતા હોય અને અધ્યાપકો આખા વર્ષના અધ્યાપન પછી મૂલ્યાંકનની કામગીરીમાં વ્યસ્ત હોય એવી પરિસ્થિતિમાં વિદ્યાર્થીઓએ વેકેશનના સમયનો સર્જનાત્મક, સાહસિક કે સજ્જતાવૃદ્ધિ કરનાર પ્રવૃત્તિઓમાં જોતરાઈ સદુપયોગ કરવો જોઈએ. કેમકે સરી ગયેલો સમય ક્યારેય પાછો આવતો નથી અને જીવન સમયનું જ બનેલું છે. જન્મથી મૃત્યુના બે બિંદુની વચ્ચેના અંતરાલને આપણે જીવન તરીકે ઓળખીએ છીએ. ભગવાને બધા મનુષ્યોને જીવન તો નાનુંમોટું આપ્યું છે પણ પ્રત્યેક દિવસના કલાક અને મિનિટો તો સરખાં જ રાખ્યાં છે. મહાન સિદ્ધિઓ સંપ્રાપ્ત કરનાર મનુષ્યને દિવસમાં એક કલાક તો શું, એક મિનિટ પણ વધુ નથી મળતી. હા, દિવસની એક એક મિનિટનો કેવો અને કેટલો ઉપયોગ કરવો એ આપણા હાથમાં છે. જો આપણે એનો મહત્તમ સદુપયોગ કરી શકીએ તો જીવનમાં જે ઇચ્છીએ છીએ તે મેળવી શકીએ. માત્ર ઇચ્છા કરવાથી, મનોરથો સેવવાથી સફળતા નથી મળતી, તેને પ્રાપ્ત કરવા માટે પુરુષાર્થ પણ કરવો પડે છે. સુભાષિતકારે કહ્યું જ છે :

उद्यमेन हि सिद्ध्यन्ति कार्याणि न मनोरथैः ।

नहि सुप्तस्य सिंहस्य प्रविशन्ति मुखे मृगाः ॥

જંગલના રાજા સિંહે પણ પોતાનો ખોરાક પ્રાપ્ત કરવા પુરુષાર્થ કરવો પડે છે, મહેનત કરવી પડે છે. સિંહે હરણનો શિકાર કરવો હોય તો હરણ કરતાં પણ ઝડપથી દોડવું પડે છે. એમ કરવામાં તે નિષ્ફળ જાય તો તેને ભોજન પણ મળી ન શકે. આવી જ આપણા માટે છે. જીવનને ટકાવી રાખવા માટે પણ પુરુષાર્થ કરવો પડે અને સફળતા, સિદ્ધિ સંપ્રાપ્ત કરવા તો વિશેષ પ્રયત્ન કરવો પડે. વૈશ્વિક સ્પર્ધાના આ યુગમાં આપણા વિદ્યાર્થીઓ આ બાબતમાં પાછળ ન પડે એવી આશા રાખીએ.

(૨૦-૪-'૦૬)

□

પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ

ગુજરાત યુનિવર્સિટીનો ૫૪મો પદવીદાન સમારંભ

ગુજરાત યુનિવર્સિટીનો ૫૪મો પદવીદાન સમારંભ લાંબા ગાળા પછી તા. ૧૨-૩-૨૦૦૬ના રોજ યુનિવર્સિટીના ઓપનએર થિયેટરમાં યોજાઈ ગયો. આ ભવ્ય સમારંભનું મુખ્ય મહેમાનપદ ગુજરાત રાજ્યના માનનીય મુખ્યપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્ર મોદીએ શોભાવ્યું. ગુજરાત યુનિવર્સિટીના કુલાધિપતિ મ.મ. રાજ્યપાલશ્રી નવલકિશોર શર્માની ઉપસ્થિતિથી વાતાવરણમાં એક નવો મિજાજ સૌએ અનુભવ્યો.

મંચ પર ડાબેથી પ્રો. એ. યુ. પટેલ, શ્રી અમીત શાહ, શ્રી નરેન્દ્ર મોદી, મ.મ. રાજ્યપાલશ્રી નવલકીશોર શર્મા, ડૉ. પરિમલ ત્રિવેદી અને ડૉ. અરવિંદ ભાંડારી

કા. કુલપતિશ્રી પરિમલ ત્રિવેદી, પૂર્વ કુલપતિ શ્રી એ. યુ. પટેલ, કુલસચિવશ્રી અરવિંદ ભાંડારી, વિવિધ વિદ્યાશાખાઓના ડીનશ્રીઓ, કોર્ટ, એકેડેમિક અને એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલના સભ્યશ્રીઓ, આચાર્યો, યુનિવર્સિટી ભવનોના નિયામકશ્રીઓ, યુનિવર્સિટીના કર્મચારીઓ, અધ્યાપકો અને અધિકારીઓની ઉપસ્થિતિએ આ પદવીદાન સમારંભને લીલાશથી ભરી દીધો.

વિવિધ વિદ્યાશાખાઓના ચંદ્રકવિજેતા અને પદવી ધારણ કરનારા વિદ્યાર્થીઓ તો આ સમારંભના આત્મારૂપ હતા. આ સમારંભમાં વિદ્યાશાખાનુસાર અર્પણ થયેલ પદવી/ડિપ્લોમા પ્રમાણપત્રોની કુલ સંખ્યા નીચે મુજબ રહી.

વિનયન વિદ્યાશાખામાં ૧૨૬૧૬, વિજ્ઞાન વિદ્યાશાખામાં ૩૪૭૦, ઇજનેરી વિદ્યાશાખામાં ૨૭૭૫, કાયદા વિદ્યાશાખામાં ૧૪૬૩, તબીબી વિદ્યાશાખામાં ૩૫૬, વાણિજ્ય વિદ્યાશાખામાં ૧૫૭૨૪, દંતવિજ્ઞાન વિદ્યાશાખામાં ૨૩, ફાર્મસી વિદ્યાશાખામાં ૧૯૧, શિક્ષણ વિદ્યાશાખામાં ૧૯૮૦ એમ કુલ ૩૮૫૯૮ને પદવી અર્પણ થઈ. પદવીધારી તેજસ્વીતા વિદ્યાર્થીઓના પ્રફુલ્લ ચહેરા અને તેમના હસ્તક્રમણમાં શોભતા ચંદ્રકોથી સમગ્ર પરિવેશમાં એક નૂતન આભામંડળ રચાયું. એમાં સુગંધ ઉમેરાઈ

વિદ્યાર્થીઓના વાલીઓ અને મિત્રોની અસ્ખલિત તાળીઓના ગડગડાટની. પદવીધારી તેજસ્વી યુવાન વિદ્યાર્થીઓ આપણું ધન છે. દેશની પાયાની ઈંટ છે. તેમનાથી જ આ દેશની ધરોહર મજબૂત બની છે અને બનશે. વિદ્યાર્થીઓની તેજસ્વિતા અને ઉત્સાહને દ્વિગુણિત કરવા માટે સમારંભના મુખ્ય મહેમાનશ્રી જેમણે શિક્ષણક્ષેત્રે પોતાનું ધ્યાન કેન્દ્રિત કર્યું છે તે શ્રી નરેન્દ્ર મોદીએ આશીર્વાચન સાથે પ્રેરક પ્રવચન આપ્યું.

શ્રી મોદીએ કહ્યું કે વૈજ્ઞાનિક અભિગમ અને જાણવાની ઇંતેજારી આવશ્યક ગુણો છે જે વ્યક્તિને એ સત્યનું ભાન કરાવે છે કે પોતે એક મહાન વિશ્વનો એક અંશ છે. આવી સમજ તેને કર્તવ્ય તરફ દોરી જાય છે. તેમણે ઉમેર્યું કે મને યુવાશક્તિમાં અતૂટ વિશ્વાસ છે. તમારી પાસે શક્તિ, પ્રામાણિકતા અને હિંમત છે જે મૂળભૂત પરિવર્તન લાવી શકવા સમર્થ છે. જીવનમાં સફળતા મેળવવા માટે શ્રી મોદીએ બે ચાવી આપી. નિષ્ફળતાઓથી નિરાશ થવું નહીં. નીચે પડતાં ગભરાવું નહીં. બીજું, ભૂતકાળને બહુ વાગોળવો નહીં અને જે બની ગયું છે તેનો શોક ન કરવો. નિષ્ફળતાઓ અને નિરાશાઓ આગળ વધવામાં બાધારૂપ ન બનવી જોઈએ. રાજ્યપાલશ્રીએ અને અમદાવાદના મેયરશ્રીએ પણ પદવીધારી વિદ્યાર્થીઓને શુભેચ્છા અને આશીર્વાચન પાઠવ્યાં.

કુલસચિવશ્રીએ મહેમાનો, વાલીઓ અને શ્રોતાઓની હાજરીની નોંધ લઈ હૃદયથી આભારની લાગણી વ્યક્ત કરી.

આમ, ગુજરાત યુનિવર્સિટીનો ૫૪મો પદવીદાન સમારંભ ભવ્યતાથી અને જાહોજલાલીપૂર્વક યુનિવર્સિટી પ્રાંગણના કડવા લીમડાના ઠંડા પવન અને ઢળતી સાંજની સાખે સ્મરણીય બની રહે તે રીતે ઊજવાઈ રહ્યો.

(ડૉ. કીર્તિદા શાહ)

અનુસ્નાતક ભવનોની ગતિવિધિ

ફારસી-ઉર્દૂ વિભાગ

વિભાગ તરફથી તા. ૧૩ ફેબ્રુઆરીથી તા. ૧૬ ફેબ્રુઆરી ૨૦૦૬ દરમ્યાન 'સિક્કા અને સ્થાપત્ય સેમિનાર'નું આયોજન કરવામાં આવ્યું.

તા. ૧૩ ફેબ્રુઆરીના ઉદ્ઘાટન સમારંભમાં અતિથિવિશેષ તરીકે પધારેલ ખ્યાતનામ વિદ્વાન પ્રો. હરિપ્રસાદ શાસ્ત્રી સાહેબે ચાવીરૂપ પ્રવચન આપ્યું. તેમણે સિક્કાઓના આરંભનો ઇતિહાસ વર્ણવી, સિક્કાઓની ઐતિહાસિક, સાંસ્કૃતિક અને રાજકીય અગત્ય સમજાવી. આપે પોતાની જૈફ વયે પણ વિદ્યાપ્રેમને કારણે આ નૈતિક જવાબદારી સ્વીકારી શ્રોતાઓને સિક્કાશાસ્ત્ર વિષે પાયાનું જ્ઞાન આપ્યું. આ સમારંભનું પ્રમુખસ્થાન ભાષાસાહિત્ય ભવનના ડાયરેક્ટર અને સંસ્કૃત વિભાગના અધ્યક્ષ ડૉ. વસંતભાઈ ભટ્ટ સાહેબે શોભાવ્યું.

ત્યાર બાદ પ્રથમ બેઠકમાં ડૉ. ભારતીબહેન શેલતે 'ભારતીય સિક્કાઓનો ઇતિહાસ' પર ખૂબ રસપ્રદ અને માહિતીસભર પ્રવચન આપ્યું. જ્યારે બીજી બેઠકમાં ડૉ. મો. ઝુબેર કુરેશીએ 'મુગલ સલ્તનત કાળના સિક્કાઓ' પર અતિ ઉપયોગી પ્રવચન આપતાં એ સિક્કાઓનો ઉલ્લેખ કર્યો જેની ઉપર લખાણો ફારસી ભાષામાં મળે છે. એવા સિક્કાઓનો પણ ઉલ્લેખ કર્યો જેની એક તરફ ફારસી લખાણ છે તો બીજી તરફ સંસ્કૃત લખાણ છે. એવા સિક્કાઓનો પણ પરિચય આપ્યો જેમાં આપણા દેશની ગંગાજમની સંસ્કૃતિનો સમન્વય જોવા મળે છે.

તા. ૧૪ ફેબ્રુઆરીએ પ્રથમ બેઠકમાં ડૉ. દેવિકાબહેન પંડ્યાએ 'ગુજરાત સલ્તનત કાળના સિક્કાઓ' વિષે ખૂબ મનનીય પ્રવચન આપ્યું અને સ્લાઇડ્સ બતાવી તેની સમગ્ર માહિતી ઊજાગર કરી. ત્યાર બાદ ભો. જે. વિદ્યાભવન ખાતે સંગૃહીત સિક્કાઓનું નિદર્શન કરવામાં આવ્યું. અપ્રાપ્ય અને અગત્યના સિક્કાઓ બતાવવામાં ડૉ. મો. ઝુબેર કુરેશી,

નયનાબહેન અને મનીષાબહેને મદદ કરી.

તા. ૧૫મી ફેબ્રુઆરીએ પ્રથમ બેઠકમાં ડૉ. રશ્મિબહેન ઓઝાએ 'ગુજરાતની વાવોનું સ્થાપત્ય' વિષે ખૂબ દિલચસ્પ માહિતી સાથે વક્તવ્ય આપતાં પાણીની ઉપયોગિતા અને માવજત વિષે ખ્યાલ આપતાં સ્લાઇડ્સની મદદથી અડાલજની વાવ, રાણકી વાવ અને અન્ય ગુજરાતની વાવોની બેનમૂન કલાકારીગરી વધે ચર્ચા કરી.

જ્યારે બીજી બેઠકમાં ડૉ. થોમસ પરમારે 'મંદિર સ્થાપત્ય કલા' વિષે મંદિરના બાંધકામની શરૂઆત, તેમાં થતો વિકાસ અને તેની સ્થાપત્ય કલા વિષે સ્લાઇડ્સની મદદથી વિસ્તારપૂર્વક ચર્ચા કરી.

૧૬ ફેબ્રુઆરીની પ્રથમ સભામાં આચાર્યશ્રી સુભાષ બ્રહ્મભટ્ટ સાહેબે 'મુસ્લિમ સ્થાપત્ય કલા' વિષે વક્તવ્ય આપતાં મસ્જિદના સ્થાપત્યમાં Social Aspect ઉપર ચર્ચા કરતાં તેનાં બાંધકામમાં જોવા મળતી હિંદુ સ્થાપત્યની કલાકારીગરીની ઝાંખી કરાવી. અહમદાબાદ શહેરની 'રાની રૂપમતીની મસ્જિદ' અને 'રાની સિપ્રીની મસ્જિદ'ની બેનમૂન સ્થાપત્ય કલા વિષે સ્લાઇડ્સ બતાવી ખૂબ રસપ્રદ માહિતી આપી.

સમાપન સભામાં ડૉ. જિતેન્દ્ર શાહ, જેઓ લા. દ. ભારતીય સંસ્કૃતિ વિદ્યા મંદિરના નિયામક છે, તેમણે અતિથિવિશેષ તરીકે હાજર રહી ફારસી-ઉર્દૂ વિભાગ તરફથી ભારતીય સંસ્કૃતિ પર આધારિત આવા સેમિનારના આયોજન બદલ ખુશીની લાગણી વ્યક્ત કરી અને આજની યુવા પેઢીને આપણા ભારતીય સંસ્કૃતિના વારસાને ઓળખી તેની માવજત કરવાની સલાહ આપી. જિતેન્દ્રભાઈએ ખાસ ઉલ્લેખ કર્યો કે આપણા દેશમાં પ્રવાસીઓને આકર્ષવા માટે વિપુલ પ્રમાણમાં ખજાનો છે પરંતુ આપણાં જ બાળકો તેનાથી અજ્ઞાત છે. તે અજ્ઞાનતા દૂર કરવા આવા સેમિનારો યોજવાની ખૂબ જરૂર છે.

અંતમાં વિભાગના અધ્યક્ષ અને સેમિનારના આયોજક ડૉ. ચાંદબીબી શેખે આભાર વિધિ નિમિત્તે જણાવ્યું કે જ્યારે આપણે આ વર્ષને પ્રવાસન વર્ષ તરીકે ઊજવી રહ્યા છીએ ત્યારે આવા કાર્યક્રમની ઉપયોગિતા વધી જાય છે. કાર્યક્રમની સફળતા માટે સૌનો આભાર વ્યક્ત કર્યો. વિશેષ ભાષાભવનના ડાયરેક્ટરશ્રીનો આભાર સ્વીકાર્યો.

(C. A. Sheikh)

□

હમકો મિટા સકે યહ જમાને મેં દમ નહીં,
હમસે જમાના હૈ, જમાને સે હમ નહીં.

મનોવિજ્ઞાન વિભાગ

વિશિષ્ટ સન્માન :

- (i) મધુ રતવાનીએ એમ.એ.-૧માં છોકરીઓમાં સૌથી વધુ ગુણ મેળવવા બદલ 'એક્સલવ્ય એક્સેલન્ટ એવોર્ડમાં પ્રમાણપત્ર અને સ્કૉલરશીપ પ્રાપ્ત કરી.
- (ii) ડૉ. એમ. બી. પંચાલ (અધ્યક્ષ, નવગુજરાત કૉલેજ)ની મુલાકાતી અધ્યાપક તરીકે ૧૯૭૩થી ૨૦૦૫ (પ્રથમ સત્ર સુધી)ની સેવા બદલ મનોવિજ્ઞાન વિભાગ તરફથી સ્મૃતિભેટ દ્વારા સન્માન.
- (iii) ડૉ. શ્રદ્ધા રાય (અધ્યક્ષ, એસ. વી. આર્ટ્સ કૉલેજ અને ભવનનાં ભૂતપૂર્વ વિદ્યાર્થીની)નું Ph.D.ની પદવી મેળવવા બદલ મનોવિજ્ઞાન વિભાગ તરફથી સ્મૃતિભેટ દ્વારા સન્માન.

ડૉ. અશ્વિન જનસારી :

- (i) 'પોઝિટિવ હેલ્થ' વિષય પર ઝૂ કીપર્સ તાલીમ પ્રોગ્રામમાં વ્યાખ્યાન.
- (ii) 'સલાહનાં મૂળ તત્ત્વો'ની અભ્યાસ-સામગ્રીના પરામર્શક તરીકે ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિ.માં સેવા આપી.
- (iii) 'ગુજરાત રાજ્યની માધ્યમિક શાળાઓના વિદ્યાર્થીઓ માટે સાંવેગિક બુદ્ધિ માપદંડ કસોટીની રચના અને પ્રમાણીકરણ'ના Ph.D.ના કાર્યમાં માર્ગદર્શન પૂરું પાડ્યું.

ગુટાની ગતિવિધિ

માહિતી અધિકાર અધિનિયમ, ૨૦૦૫ ઉપર વ્યાખ્યાન અને અભિવાદન

ગુજરાત યુનિવર્સિટી ટીચર્સ એસોસિએશન દ્વારા તારીખ ૧૧-૩-૨૦૦૬ના રોજ ઝુઓલોજી વિભાગના સભાગૃહમાં બપોરે ૪ દરમ્યાન માહિતી અધિકાર અધિનિયમ, ૨૦૦૫ની માહિતી આપતા વ્યાખ્યાનનું આયોજન કરવામાં આવેલું.

આ કાયદા દ્વારા ભારતીય નાગરિકો વિવિધ પ્રકારનાં તંત્રો પાસેથી માહિતી મેળવવા અધિકૃત બન્યા છે ત્યારે શૈક્ષણિક સંસ્થાઓ પણ આ કાયદા અન્વયે માહિતી આપવા બંધાયેલ હોય, તે માટે મદદનીશ માહિતી અધિકારી કે અન્ય પદાધિકારી તરીકે શિક્ષકની નિમણૂક કરવામાં આવી હોય ત્યારે તેમની ફરજ અસરકારક રીતે, ચૂક કર્યા વિના નિભાવી શકે તે માટે અને જો કદાચ શિક્ષકની આવા પદ ઉપર નિમણૂક

ડાબેથી ડૉ. અરવિંદ ભાંડારી, ડૉ. પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ, ડૉ. કૌશિક રાવલ અને ડૉ. પરિમલ ત્રિવેદી

ન થઈ હોય ત્યારે પોતાને જોઈતી માહિતી અથવા સમાજના પીડિત, શોષિત કે તંત્રની હેરાનગતિનો ભોગ બનેલ નાગરિકોને આ કાયદાની મદદથી તેમના અધિકારો અપાવવામાં નિમિત્ત બની શકે તેવો આશય 'ગુટા'નો રહ્યો છે.

વ્યાખ્યાન માટે વિષયનિષ્ણાત તરીકે પ્રથમ ભાગમાં, ડૉ. કૌશિક સી. રાવલે જણાવ્યું હતું : આ કાયદાની શરૂઆત, ઇતિહાસ અને તેના મૂળ બંધારણમાં છે તથા સર્વોચ્ચ અદાલતે આપેલા ચુકાદાઓ મુજબ અનુચ્છેદ ૧૯(૧)એ, માં વાણી-સ્વાતંત્ર્ય અને અભિવ્યક્તિના સ્વાતંત્ર્યમાં, માહિતી મેળવવાનો અધિકાર પણ સમાયેલ છે. એમ સર્વોચ્ચ અદાલતે, સ્ટેટ ઓફ ઉત્તર પ્રદેશ વિ. રાજનારાયણ [એઆઈઆર ૧૯૭૫ સૂકો ૮૬૫] અને એસ.પી. ગુપ્તા વિ. યુનિયન ઓફ ઇન્ડિયા [એઆઈઆર ૧૯૮૨ સૂકો ૧૪૮]ના ચુકાદામાં વિસ્તૃત છણાવટ કરતાં જણાવેલ છે કે લોકશાહીમાં સરકારની કાર્યરીતિ અને જવાબદારી તેમજ કામ કરવાની રીત વિશેની માહિતી નાગરિકોને હોવી જરૂરી છે જેથી નાગરિકો લોકશાહીની પ્રક્રિયામાં સહભાગી થઈ શકે.

આપણા દેશમાં માહિતીના અધિકારનો કાયદો કરવાની શરૂઆત ઓક્ટોબર, ૧૯૮૫માં લાલબહાદુર શાસ્ત્રી નેશનલ એકેડેમી ઓફ એડમિનિસ્ટ્રેશન, મસુરી ખાતે સનદી અધિકારીઓ, કર્મશીલો અને વકીલોની બેઠક મળી હતી. તેમાં આ પ્રકારના કાયદા વિશે વિચારણા થઈ હતી. ત્યારબાદ અસરકારક અને જવાબદાર સરકાર માટે રાષ્ટ્રીય કક્ષાની સચિવોની બેઠક દિલ્હી ખાતે ૧૯૮૬માં અને મુખ્ય પ્રધાનોની કોન્ફરન્સ ૧૯૮૭માં મળી હતી. જેમાં વહીવટીતંત્રને જવાબદાર અને પારદર્શક તથા 'સિટિઝન ફ્રેન્ડલી' બનાવવા માટે માહિતીનો અધિકાર મળે તે માટે અધિકારીઓને પ્રેરવામાં આવ્યા હતા.

(૨) બીજા વક્તા શ્રી હરિણેશ પંડ્યા(મંત્રી જનપથ)એ

જણાવ્યું હતું કે આ કાયદો અમલમાં આવતા પહેલાં ૧૨૦ દિવસ વિવિધ તંત્રોને આ કાયદા અન્વયે બનાવવાના મોડ્યુલ્સની તૈયારી માટે આપવામાં આવ્યા હતા તેમજ તંત્રોએ અમુક નિયત માહિતી સૂચના-ફલક તથા વેબસાઇટ ઉપર 'પ્રોએક્ટિવ ડિસ્ક્લોઝર' તરીકે મૂકવાની હતી જેથી સામાન્ય નાગરિકોને સરળ રીતે જરૂરી પ્રાથમિક માહિતી માંગવા અરજી જ કરવાની જરૂર ન પડે. આપણે ત્યાં આ કાયદો ગોવા અને રાજસ્થાન રાજ્યમાં થોડા સમય પહેલાં અસ્તિત્વમાં હતો જ્યારે સ્વીડનમાં આશરે ૨૦૦ વર્ષથી અમલમાં છે.

આ કાયદા નીચે આવરી લેવામાં આવેલી સંસ્થાઓ, તેમની જવાબદારી, કાર્યરીતિ તેમજ તેનાથી નારાજ પક્ષકારે ક્યાં અપીલ કરવાની છે તે તેમજ માહિતી કમિશન તથા માહિતી માંગવાની અરજી રજૂઆત, ફી તથા ૩૦ દિવસમાં સામાન્ય રીતે માહિતી મળવી જોઈએ અને જો કોઈના જીવન સાથે સંકળાયેલ માહિતી હોય તો ૪૮ કલાકમાં આપવાની જોગવાઈ તથા માહિતી અધિકારી અને માની લીધેલા માહિતી અધિકારી તથા જે તે ખાતાને અરજી તબદિલ કરવાની જોગવાઈ તેમજ માહિતી, ખોટી, અધૂરી, અયોગ્ય તથા અનાદર કરે કે પુરાવાનો કે માહિતીનો નાશ કરે ત્યારે કોની અને કેવી જવાબદારી તથા દંડની વિગતે ચર્ચા કરી હતી.

ઉપરોક્ત બંને વ્યાખ્યાનો પાવરપોઇન્ટ દ્વારા પડદા ઉપર પણ રજૂ કરવામાં આવેલ હતાં. આ ગુટાનો પ્રથમ નવતર પ્રયોગ હતો જેમાં ઘણી મોટી સંખ્યામાં શિક્ષકોએ હાજરી આપી હતી.

કાર્યક્રમના બીજા ભાગમાં ગુ.યુનિ.ના કાર્યકારી કુલપતિ અને ઉપકુલપતિ શ્રી પરિમલભાઈ ત્રિવેદી એસ.પી. યુનિ.માંથી ફિઝિક્સ વિષયમાં પીએચ.ડી. થતાં તેમનું ગુટા તરફથી અભિવાદન કરવામાં આવ્યું. 'ગુટા'ના ભૂતપૂર્વ મંત્રી અને ભાષાભવનના ભાષાવિજ્ઞાનના પ્રોફેસર ડૉ.અરવિંદ ભાંડારીની નિમણૂક ગુ.યુનિ.ના કુલસચિવ તરીકે થતાં ગુટાએ તેમનું પણ અભિવાદન કર્યું. સમાજશાસ્ત્રનાં પ્રા. લીના બાદશાહને ગુ.યુનિ.એ પીએચ.ડી.ની પદવી પ્રદાન કરી તેથી તેમનું અને તાજેતરમાં યુનિ.ના વિવિધ વિભાગોમાં નવા જોડાયેલા અધ્યાપકોનું પણ ગુટાએ ઉષ્માપૂર્વક અભિવાદન કર્યું. કા. કુલપતિશ્રી ડૉ. પરિમલ ત્રિવેદી અને કુલસચિવ ડૉ. અરવિંદ ભાંડારીએ અભિવાદન માટે આભાર માની યુનિ.ના વિકાસ માટેની પ્રતિબદ્ધતા પ્રગટ કરી. ગુટાના અધ્યક્ષ ડૉ. પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટે પ્રારંભે પ્રાસ્તાવિક ભૂમિકામાં યુનિ.નો વિકાસ કેવી રીતે થઈ શકે એ અંગે સૂચનો કર્યાં હતાં. અને ડૉ. નિશા રમ્યાલે આભારદર્શન કર્યું હતું. □

ઍકેડેમિક સ્ટાફ કૉલેજની વેબસાઇટનું ઉદ્ઘાટન

માહિતીની ઝડપી આપ-લે થઈ શકે તેમજ નવીન ટેકનોલોજીનો શ્રેષ્ઠ અને મહત્તમ ઉપયોગ કરી શકાય તે હેતુથી ઍકેડેમિક સ્ટાફ કૉલેજ, ગુજરાત યુનિ., અમદાવાદ દ્વારા તેમની વેબસાઇટ www.ascgugarat.org તૈયાર કરવામાં આવેલ છે. જેને ગુજરાતના મુખ્યમંત્રીશ્રી નરેન્દ્ર મોદી દ્વારા

તા. ૧૨-૩-૨૦૦૬ના રોજ લોકોપયોગ માટે ખુલ્લી મૂકવામાં આવી હતી.

હવે આ વેબસાઇટનો ઉપયોગ કરી ઑનલાઇન ફોર્મ ભરી શકાશે. ડ્રાફ્ટ અને આપનું ફોર્મ ASCમાં પહોંચેલ છે કે કેમ તે જાણી શકાશે, આપને ઓરિએન્ટેશન પ્રોગ્રામ કે રીફ્રેશર

ઍકેડેમિક સ્ટાફ કૉલેજ, ગુજરાત યુનિ.ની વેબસાઇટ ને ખુલ્લી મૂકતા ગુજરાતના માન. મુખ્યમંત્રીશ્રી નરેન્દ્ર મોદી

કોર્સમાં પ્રવેશ મળ્યો છે છોકે કેમ તે જાણી શકાશે તેમજ કોલ લેટર પણ ડાઉન લોડ કરી શકાશે. □

કવિતા અને તત્ત્વબોધ પર કાવ્યસત્ર

ડાબેથી ડૉ. પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ, ડૉ. ધીરુ પરીખ, ડૉ. ચન્દ્રકાન્ત શેઠ અને પ્રો. નિરંજન ભગત

એકેડેમિક સ્ટાફ કૉલેજના સહયોગથી કવિલોક ટ્રસ્ટે બે દિવસનું છઠ્ઠું કાવ્યસત્ર 'કવિતા અને તત્ત્વબોધ' વિષય પર તા. ૧ અને ૨ એપ્રિલ ૨૦૦૬ના રોજ યોજ્યું.

તા. ૧ એપ્રિલ ૨૦૦૬, શનિવારે સવારે નવ વાગ્યે પ્રથમ બેઠક શરૂ થઈ. કવિલોક ટ્રસ્ટના ટ્રસ્ટી ડૉ. ધીરુ પરીખે ભૂમિકા રજૂ કરી. પ્રો. નિરંજન ભગતે કવિતા અને તત્ત્વબોધ વિશે સૈદ્ધાંતિક રજૂઆત કરી. પછી ડૉ. ચન્દ્રકાન્ત શેઠે મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યમાં અને ડૉ. પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટે અર્વાચીન ગુજરાતી કવિતામાં તત્ત્વબોધનું નિરૂપણ કેવી રીતે થયું છે તેની સોદાહરણ ચર્ચા કરી.

બીજી બેઠક બપોરે ૨ વાગ્યે શરૂ થઈ. તેમાં ડૉ. કુમારપાળ દેસાઈએ નરસિંહ પૂર્વેની કવિતામાં તત્ત્વબોધ કેવી રીતે નિરૂપાયો હતો તેની વાત કરી. ડૉ. હસુ યાજ્ઞિકે લોકકવિતા સંદર્ભે તત્ત્વબોધની ચર્ચા કરી અને ડૉ. સુષમા કોરોગલે મરાઠી કવિતા સંદર્ભે.

બીજી બેઠક પછી પાંચ વાગ્યે ડૉ. રઘુવીર ચૌધરીની અધ્યક્ષતામાં કવિસંમેલનનું આયોજન થયું જેમાં પચીસેક કવિઓએ કાવ્યપઠન કર્યું.

તા. ૨ એપ્રિલ, ૨૦૦૬ના રોજ સવારે નવ વાગ્યે કાવ્યસત્રની ત્રીજી બેઠક શરૂ થઈ. ડૉ. ભોળાભાઈ પટેલે બંગાળી કવિતા, ડૉ. રઘુવીર ચૌધરીએ હિન્દી કવિતા અને ડૉ. અનિલા દલાલે અંગ્રેજી કવિતામાં તત્ત્વબોધ કેવી રીતે નિરૂપાયો છે એ અંગે વાત કરી.

ત્રણે બેઠકમાં ઉપસ્થિત સિત્તેરેક સહભાગીઓએ વક્તવ્યો પછી ચર્ચા કરી કાવ્યસત્રને જીવંત અને સફળ બનાવ્યું. □

એકલવ્ય સ્કૉલરશીપ ઓફ એક્સેલન્સ

ડાબેથી ડૉ. વી. ચારી, ડૉ. પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ અને પ્રો. વી. પી. ભારદ્વાજ.

એકલવ્ય એજ્યુકેશન ફાઉન્ડેશનના ઉપક્રમે ગુજરાત યુનિ.ના સમાજવિદ્યાભવનમાં તા. ૮-૩-૨૦૦૬ના રોજ ઇતિહાસ, અર્થશાસ્ત્ર અને સમાજશાસ્ત્ર વિષયમાં પ્રથમ સ્થાન પ્રાપ્ત કરનાર વિદ્યાર્થીઓને 'એકલવ્ય સ્કૉલરશીપ ઓફ એક્સેલન્સ' સ્કૉલરશીપ આપવાનો સમારંભ એકેડેમિક સ્ટાફ કૉલેજના ડાયરેક્ટર ડૉ. પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટના અધ્યક્ષસ્થાને યોજાયો. આ પ્રસંગે ફાઉન્ડેશનના કો-ઓર્ડિનેટર શ્રી અનંત પાઠ, સમાજવિદ્યા ભવનના નિયામક પ્રો. વી. પી. ભારદ્વાજ અને સ્કૂલ ઓફ કૉમર્સનાં રીડર ડૉ. વી. ચારી ઉપસ્થિત રહ્યાં હતાં. ત્રણે વિષયના અધ્યાપકો અને વિદ્યાર્થીઓ મોટી સંખ્યામાં હાજર રહ્યાં હતાં.

Academic Staff College

Gujarat university, Ahmedabad-380 009.

Refresher & Orientation Courses (2006-2007)

No.	Subject	Date
1	Education	18/04/06 to 08/05/06
2	Sanskrit	08/06/06 to 28/06/06
3	Orientation	06/06/06 to 03/07/06
4	Gujarati	04/07/06 to 24/07/06
5	Environmental Sciences (All biological & Marine Sciences, Geography, Physics, Chemistry, Mathematics, Sociology & Economics)	11/07/06 to 31/07/06
6	Orientation	01/08/06 to 28/08/06
7	Human Rights (Sociology, Political Science & Law)	24/08/06 to 13/09/06
8	Commerce Management	14/09/06 to 13/09/06
9	Chemistry	26/09/06 to 16/10/06
10	Orientation	02/11/06 to 29/11/06
11	Computer Science	07/11/06 to 27/11/06
12	English	05/12/06 to 25/12/06
13	Economics	12/12/06 to 01/01/07
14	Life Sciences (Botany, Zoology, Micro Biology)	03/01/07 to 23/01/07
15	Orientation	29/01/07 to 25/02/07

- 16 Research Methodology (All subjects) 05/02/07 to 25/02/07
Workshop
1 Principals' Workshop 13/10/06 to 15/10/06
2 Workshop for Administrative Officers 01/03/07 to 03/03/07
of The University

Note : * Application form is available on request to ASC office with self addressed stamped (Rs. 10) A4 envelop.
* Application form is also available on our website www.ascgujarat.org
* Application for a programme must reach the office at least 45 days prior to the commencement of the programme.
* Applicant for Refresher Course should specify course in application form.

Refresher Course in Chemistry

2nd Refresher Course in Chemistry held from 2nd February to 27th February 2006 in Chemistry Department, School of Sciences, Gujarat University, Ahmedabad.

Refresher Course was inaugurated by Prof. Parimal Trivedi, Pro-vice Chancellor, Gujarat University and by Dr. M. N. Desai.

Total participants appeared	47
Local participants	22
Outside Ahmedabad participants	25
Total resource persons visit and give their lectures	27

Review about refresher course

from left Dr. Jagadish Joshi, Dr. Prasad Brahmhatt, Dr. Dr. Arvind Bhandari and Dr. U. C. Pande

The resource persons were invited from University Department to give talk on the topics which are closely related with the teaching of participants. Seven resource persons were invited National Labs to introduce some wide aspects of the subject.

Review about participants

The break up of local and outside participants is given. The participants took part enthusiastically and carried out the different parts of the course. They appeared

in the test and gave the seminar.

Validictory function on 27th february, 2006 presided by Prof. Arvind Bhandari, Registrar, Gujarat University, Ahmedabad. □

Fifth Refresher Course in `English Language and Literatures'

The 5th Refresher Course in `English Language and Literatures' commenced on 09 March and ended on 29 March 2006. There were 32 participants representing four states: Gujarat, Rajasthan, Kerala and Orissa. There were altogether 64 sessions and 22 speakers covering a wide range of topics such as Modernism, Postmodernism, Canadian Literature, Diaspora writing, Colonialism, Postcolonialism, Plural Texts, American Poetry, Literary Theories, Translation Theories, Contemporary Indian Literature, the Theatre of the Absurd, Indian Aesthetics and its application to texts, Multiculturalism, new Historicism, Feminism, Language learning Skills and ELT in India.

There were also sessions set apart for Computer orientation.

The participants were assessed on the basis of their individual performance in the paper presentation, interation within the class, the book review submitted by them and finally a test paper conducted to evaluate their grasp of the lecture sessions.

The inaugural ceremony was held in the Seminar Room of the School of Social Sciences. Prof. Ranjana Harish, coordinator of the refresher course in English Studies, Gujarat University, welcomed the audience. Dr. Prasad Brahmhatt, Director of the Academic Staff College, Gujarat University, Who presided over the inaugural session, emphasized the importance of the role of dedicated and resourceful teachers in the building up of the nation and culture. This was followed by words of encouragement and blessings by Guest of honour, Padmashree Sitanshu Yasheshchandra, a well-known Gujarati poet and literary

critic from M. S. University, Baroda. The inaugural address was delivered by Dr. Ravi Chandra, Prof and Head of the Dept. of English, University of Mysore. Dr. Jagdish Joshi, Dr. Director, Academic Staff College, Gujarat university proposed a vote of thanks. He also drew the participants attention towards the modus operandi of the course and the UGC guidelines governing it.

We would like to place on record a few lectures which deserve special mention with regard to their intellectual content, contemporary relevance and effective presentation. Padmashree prof. Sitanshu Yasheshchandra spoke on "Interrogating 'Literature' and 'India' in Indian Literature." The lecture shot at the participants the following questions: What is 'Indian' Literature ? What is the notion of literature ? Is there 'Indian literature' or are there 'indian literatures' ? Then he traced the history of Indian literature beginning with the Sanskrit, prakrit, apabrahnsa and paishachi forms of writing. His wide canvas stretched from the 9th century Sanskrit literature to the 20th century Indian Diasporic writing. He argued emphatically that the multiplicity of world views and the multiplicity of literatures produced in India should be accommodated and taken into account while studying Indian literature in terms of authorship, readership and text. The participants engaged themselves in a fruitful intellectual discussion with the resource person, presenting their observations as well as seeking clarifications.

Prof Ravi Chandra very successfully analyzed the important concepts of Paul Virilio's book Open Sky which has a lot of significance in the fragmented and iert existence of the modern man in a teletopia of the present technologizal world.

Prof O. P. Juneja, M. S. University Gujarat, engaged to sessions where he spoke on Candadian Literature introducing the participants to the growth and development of Canadian Literature and Canadian Studies from the beginning up to the present day critical perspective on Canadian Studies.

Dr. Bharati Harishankar from Madras University spoke very lucidly on various new terms and expressions relevant in the current critical circles and literary discussions. She presented Homi Bhabha's concepts of liminality and interstice with regard to the interpretation of literary texts.

She also presented the concept of "Queer Theory" which in an upcoming area in the present critical language. The open-ended positioning of the critic, according to her, is the necessary perspective that a critic should have in order to carry out a healthy intellectual dialogue with the text.

Prof. E. V. Ramakrishnan from South Gujarat university spoke about contemporary "Indian Litrerature and Indian Literature in English transtration" and excited the audience towards the necessity of engagine oneself in the process of translation which is an inherent nature of all English teachers.

Prof. Indira Nityanandnam from nav Gujarat Arts College, Ahmedabad spoke on "Contemporary Indian Writing in English with Special Reference to the Writings of Amitav Ghosh."

Prof. Rama Nair from Osmania University, Hyderabad, elaborated the value and beauty of Indian Aesthetics and a practical valorization of this in the analysis of literary texts such as Robert Browing's "My Last Duchess," The Guide by R. K. Narayan, The Great Gatsby by Scott Fitzgerald and Ape and Essence by Aldous Huxley.

Prof. Riho Isaka, an erudite Japanese Scholar and Prof. of Area Studies Centre of Tokyo University, presented two sessions introducing the participants to the culture and Language situation in Japan. We were highly excited by her attempts to translate Amitav Ghosh's Shadow Lines because it was a take of making hereself familiar with the history, culture and languages of India in which the novel is set.

Apart from academic inputs, the refresher course also provided the participants with a slice of the vibrant Gujarti clture. As the Festival of Colours fell during the course, we were specially privileged to make it a memorable event by spreading friendship and freaternity through singing and dancing and sharing sweets. We were able to be once again children participating in the play of Colours. Since there were participants from outside Ahmedabad it was necessary to introduce them to the culture and the important spots of the cities of Ahmedabad and Gandhinagar. So one day was set apart for a guided tour of the two cities.

We thank all resource persons who made this intellectual feast a rewarding experience. We are grateful to the director and both the teaching and non-teaching

staff members of the Academic Staff College Gujarat University for making this a very enlightening and entertaining experience for us. We also thank the workers of the mess who were able to sustain our spirits with varieties of Gujarati cuisine. We place on record our special gratitude towards Prof. Ranjana Harish who coordinated the course. We also thank our co participants for being such wonderful friends in motivating and encouraging each other.

6th Refresher Course in English

Report

Paavan Pandit
(J.G. College of Commerce)
&
Deepika Rupani
(C.U. Shah Arts College)

Department of English and Academic Staff College, Gujarat University, under the meticulous coordination of Dr. Ranjana Harish, arranged the 6th Refresher Course in English from March 21, 2006 to April 10, 2006 in the premises of Academic Staff College. The theme of this course was 'New Literatures in English'.

We all know that unfortunately our aim in attending such Refresher Courses is mercenary to say the least, since the UGC has made them mandatory. We would like to confess here that we too started with this Course for the sake of a certificate. But as the Course opened up, we realized that in such a brief span of time we were made to travel from the fascinating world of Fiji to the world of Africa, from the Indian Dalit literature to the latest literature written in Canada, from the humanity amidst the horror of Roberto Benini's life to the intricacies of Shah Rukh Khan's paheli. We felt almost transported, not only spiritually but also intellectually.

But all this would not have been possible had we not got such excellent resource persons. The credit for that goes solely to Prof. Ranjana Harish for ensuring that we got the best teachers available from all over the country. We even had someone from Japan to give us an international perspective. We all realize that it must have been a herculean task to achieve what Prof. Ranjana Harish did, and we are deeply grateful to her for it.

Participants :

26 enthusiastic English teachers attended the Refresher Course for 21 days from 9:30 A.M. till 5:15 P.M. The Participants' enthusiasm was excellent and their active participation made the entire course a memorable event. Undoubtedly the course has really been refreshing for the participants.

Lectures / Sessions :

The course was designed for 21 days. In all 18 working days were conducted. 72 sessions were conducted where in experts from different parts of India as well as

from Ahmedabad delivered thought provoking and refreshing lectures.

Scholars :

In all 21 resource scholars from various universities of India as well as from Gujarat University shared their knowledge and researches with the participants. The sessions were lively, intellectual, thought provoking and interactive with the presence of the resource person. The participants of the 6th Refresher Course will definitely remember Prof. Riho Isaka (Tokyo University, Japan); who delivered a scholarly talk on her experiences of translating Indian texts into Japanese. The most unforgettable lectures were delivered by Prof. Harsih Narang (JNU, Delhi), Prof. Jameela Begum (Kerala Uni.), Prof. Sachidanand Mohanty (Hyd. Central Uni.), Prof. Rajul Bhargav (Rajasthan Uni.), Dr. Sudha Rai (Rajsthan Uni.), Dr. Rama Nyer (Osmania Uni.) and not forgetting the most lively session by Prof. Ranjana Harish on 'Film As A Text: Its Appreciation And The Theory Of Interstices'.

Discussions :

Every session was followed by lively discussions and all the participants enthusiastically came forward with their interpretations, ideas that made the sessions more interesting. The resource persons too welcomed the discussions.

Presentations / Test :

All the participants presented papers on various topics ranging from 'Problems of Teaching English in Gujarat' to 'The Feminist Reading of Contemporary Canadian Drama'.

Based on all the 72 lectures, a test was given to the participants at the end of the course. Discussions, Presentation and Test were important for evaluation on the basis of which the participants were given grades.

Coordination :

The key aspect in making the entire course successful was the coordination, which was handled by Prof. Ranjana Harish. Her support and continuous presence through out the course made the participants feel at home. Another thing that we have realized is that she not only talks of human rights and social reforms etc., but is more than willing to take a stand and fight for them. This resulted in our getting to sit in the A.C. Computer Lab; this definitely improved our concentration and productivity during the lectures rather than getting baked in the oven of the Lecture Room and focusing on the heat.

Administration :

The staff members of the Academic Staff College have been helpful to the participants as well as to the resource persons in making them comfortable at the guest house.

Finally, as the participants of the refresher course we believe that without the presence of Prof. Ranjan Harish it would not have been really refreshing. On

behalf of all the participants we put forward this idea to the Academic Staff College authorities that if you still want to make such courses enlivening, it should get more infrastructural facilities and make the professors, and young lecturers feel like important people.

Finally, we would again like to thank Prof. Ranjana Harish that although all the usual rules of regularity, punctuality etc. applied this time too, there was a very humane and friendly touch which provided a wonderfully congenial atmosphere. We can truthfully say that after this feally enriching learning experience, we would not be averse to attending another Refresher after some time, whether or not the UGC makes it mandatory.

SCHOOL OF PSYCHOLOGY, EDUCATION AND PHILOSOPHY

I/c. V. C. Dr. Parimal Trivedi in qugurating the workshop.
Sitting on the dias : Dr. Intaj Malek, dr. Y. S. Shastri,
Dr. D. N. Pathak and Dr. Krishna Ahooja Patel

1. Prof. Dr. Y. S. Shastri, Director of the School of Psychology, Education and Philosophy, was invited by the 'World Peace Conference' 2006, organized by the UNESCO chair, at Pune, held from 30th Jan. to 3rd Feb., 2006. Dr. Shastri presented a paper on 'Gandhian Concept of Peace' in this world conference.

2. Report on Training workshop

Department of Philosophy, Gujarat University in association with 'World Peace Foundation, Gujarat' and 'Women's International League for Peace and Freedom, Geneva' has organized Training Workshop on 'Impact of Environment on Global Peace : Five Dimensions' on 18th February, 2006. This work-shop was inagurated by Dr. Parimal Trivedi, I/C Vice-Chancellor, Gujarat University. Prof. Dr. Shastri, Director of the Workshop welcomed the guest and explained the aims and objectives of the workshop and World Peace Foundation. Prof. Dr. Krishna Ahooja Patel, Ex. President WILPF, and President, Status of Women in UNO, Geneva, explained aims and objectives

of WILPF and its activities sice 1915. She also spoke on 'Impact of Environment on Global Peace' and its five Dimensions. Prof. Dr. Devavrata N. Pathak, Former vice-Chancellor, Saurashtra University, and Political Scientist, delivered lecture on 'Political Dimensions'. Dr. Sadhanaben Vora, Dr. A. A. Shaik, Dr. Intaj Malek, spoke on Social Dimensions, Economic Dimension and Religious Dimension respectively. Lectures were followed by detailed discussion.

3. Prof. Y. S. Shastri, Director of the Bhavan, attended the Golden Jubilee Celebration of 'Akhil Bharatiya Darshan Parishad' held in Rani Durgavati University, Jabalpur, from 25th to 27th February, 2006 and delivered 'Endowment Lecture' on 'Swaminarayan Seshavara Vedanta'.

4. Prof. Dr. Y. S. Shastri, Director, School of Psychology, Education and Philosophy, was honoured with 'Eminent Citizen of India Award' by the National and International Compendium, on 14th Feb., 2006, functioned held at Delhi. This award is conferred on him for the excellent achievement in the field of Philosophy, Religion, Culture and Peace.

5. Dr. Dilip Charan attended the 'Akhila Bhartiya Darshan Parishad', held in Rani Durgavati University, Jabalpur from 25 to 27 Feb. 2006 and presented a paper on 'Vishvachintan ka Sarvocch Sikkar : Kevaladvaita.'

6. Dr. Kamayani Mathur, Reader, Dept. of Psychology, invited as expert faculty in Psychology by the Jammu & Kashmir Public Service Commission at Srinagar on February 28th - March 1st, 2006 for conducting the interviews for the post of Lecturers in Psychology.

Invited to Gujarat Vidyapith on International Women's Day on 8th March, 2006 to speak on 'Women's Rights, Freedom and Peace' in collaboration with Peace Research Centre and Women's International League for Peace and Freedom.

* International Affiliate Member of the American Psychological Association, USA with effect from January '2006. * A research paper titled "Identification of Workplace stress in Women Workforce" has been published in the Gujarat Journal of Psychology, Ahmedabad. April-June 2006, Vol. No. 18, Page 29.

Deparment of Geography

1. Professor T. K. Gajjar Memorial Lecture was organised in the Department of Geography on 18th March 2006. Under the auspicious, Professor Ghanshyam Shah, former Director of the Centre for Social Studes, South Gujarat University, Surat and also retired professor of the centre for Social Medicine and Community Health, Jawaharlal Nehru University', New Delhi, delivered a lecture on 'Development and Deprivation' Dr. Parimal Trivedi I/c

Vice-chancellor as a chief Guest appealed to the students and researchers to keep pace with ever expanding and changing global knowledge and participate effectively in the development process. Professor U. C. Pande, Director, School of Sciences briefed the audience about late Professor T. K. Gajjar and his achievements in the field of Chemistry and Industry. Dr. K. M. Kulkarni, Head, Department of Geography introduced the guest speaker, chief guest and the School Director and highlighted the relevance of the theme 'Development and deprivation' in the present context.

2. A one day field study to Mevu a village near Mehsana was organised on 25th March, 2006. The second year M.A. (Geography) students, visiting faculty and members of the Gujarat Geographical Association participated with enthusiasm. The group was led by Dr. K. M. Kulkarni and Prof. Y. P. Pathak of L. D. Arts College, Ahmedabad. The team visited Anand Nursery farm at Mevu, owned by Shri Kamraj B. Chaudhary. He is a successful and prosperous farm owner, who has developed Goose-berry (Amla), Lemon, Sapota and rose flower fields with drip irrigation method. Goose-berry a rich source of vitamin C has other health making qualities. It provides protein, fat, salts, fibre, carbohydrates, calcium, phosphorous, iron and nikotin. Information on different methods and stages of nursery were collected. The students experienced artificial 'green house' farm conditions over there. The generous owner not only allowed students to move freely in the Rose farm but also gave liberty to pluck as many roses as they wish. We could see the rural generosity and also the hospitality in raising a rich rural lunch to all the 35 members without even taking a token amount ! On the whole it was an enjoyable day out for students and the faculty acquiring practical field knowledge.

3. The Annual General body meeting of the Gujarat Geographical Association was held on 2nd April, 2006 at the Department of Geography. Dr. Anjana Desai, the former Head, presided over the academic session. Dr. K. M. Kulkarni, presented a paper on 'World regional disparities in the levels of Development'. Paper highlights disparities in the levels of development in terms of percapita perdy income, infant mortality rate, percentage of urbanisation, percapita energy consumption, percentage of population availing drinking water in rural and urban areas, average life expectancy at birth and percentage of population affected by HIV / AIDS by 18 different world regions. Prof. Y. P. Pathak of L. D. Arts College presented a slide show of Jaisalmer and a CD presentation of Andaman & Nikobar islands. The members discussed about various issues such as enhancement of academic activities by way of Quiz programme, presentation of environmental issues, discussion on syllabus, question papers and geography textbooks of all levels. □

PHYSICS DEPARTMENT

PROF. J. J. CHINOY MEMORIAL LECTURE was organized on Saturday, 18 February 2006 by the Physics Department. Dr. AJAI, group director, Space Application Center, Ahmedabad delivered the talk titled 'Remote Sensing Applications for Natural Resource Management and Environment Monitoring'. The lucid and very informative talk was well attended by students and staff from departments like Physics, Electronics, Space Sciences, Botany, Chemistry, Zoology, Life Sciences, Environment etc.

One day seminar on celebration of International Year of Physics (IYP- 2005) was held at Rajkot on 8 January, 2006. Dr. P. N. Gajjar, Dr. U. S. Joshi & Dr. P. D. Lele attended. 'Interesting experiments for all from high school to M.Sc./B.E' were demonstrated by Dr. P. D. Lele & Sandip Trivedi (C. U. Shah College). These experiments included microcontroller based applications like room temperature measurement and automatic rpm control of motor which find applications in industry. Dr. A. P. Patel from St. Xavier's College demonstrated excellent experiment 'Lissajous Figures' using LASER which had won a prize at annual convention of Indian Association of Physics Teachers (IAPT) held at Bhuvaneshvar in 2005.

Dr. R. B. Jotania has presented a paper entitled 'Absence / presence of women in Physics, a feministic prospective' in National seminar on Redefining Feminism/s, sponsored by Ministry of HRD through CIIL (Mysore), October 2-4, 2005.

Dr. U. S. Joshi, Dr. P. R. Vyas, Dr. Ms. R. B. Jotania and Prof. P. N. Gajjar have attended and presented their research papers in National Conference on Condensed Matter and Materials Physics (CMMP06) held at M. S. University of Baroda, Vadodara during January 19-21, 2006.

Dr. U. S. Joshi was invited for talk in the national level conference and one day All India seminar on Nano technology and its applications to Industries, held by the Chemistry department, Gujarat University and Institution of Engineers, Gujarat Centre, During 23-24 Dec. 2005

and 26 Feb. 2006, respectively.

Dr. V. A. Rana and Dr. S. M. Vyas have attended one day IUAC Acquaintance Programme held at S. P. University, V. V. Nagar on February 24th 2006.

Dr. S. M. Vyas has attended and presented a research poster in the National Seminar on Advanced Technology for Material characteristic held by the Physics Department, The M. S. University, Vadodara, During 20-22 February 2006.

Dr. R. B. Jotania, Ms. Chetna C. Chauhan and Nital Panchal have attended a National Workshop on Advanced techniques for Material Characterization sponsored by Bhabha Atomic Research Centre, Bombay and Centre for Advance Technology, Indore During Feb.

20-22, 2006. The workshop was organized by Physics Department, Faculty of Science, M. S. University, Baroda. □

Chemistry Department

National Symposium

A two day national level symposium was held in the Chemistry Department, School of Sciences, Gujarat University on 23rd and 24th December, 2005. The purpose of symposium was to provide a platform to young researchers and academics to share and bring forth the recent emerging trends in the field of nanomaterials and photochemistry. Special emphasis was laid on the fundamental aspects and applied research in these areas.

The symposium was inaugurated by our honourable Vice-Chancellor, Prof. A. U. Patel. Presidential remarks, with scope and possibilities of research in these areas was aptly presented by Prof. Parimal Trivedi, Pro-vice-chancellor, Gujarat University. Prof. M. N. Desai, Ex-vice-chancellor, Gujarat University was the guest of honour.

The symposia involved 9 plenary lectures and 6 oral presentation on different aspects of nano science and applied photo chemistry. Young researchers from neighbouring states along with students from Gujarat University and other universities in Gujarat took active participation and discussed their findings with experts invited for this symposia.

There were 50 registered participants along with 9

invited speakers from various Universities in Gujarat, Rajasthan and Madhya Pradesh. The symposium was jointly sponsored by University Grants Commission, New Delhi and Gujcost, Gandhinagar.

Zoology Department

* Prof. Dr. V. C. Soni of Biosciences Department, Saurashtra University Rajkot, Delivered a talk on 'Biodiversity and its Conservation' as parts of UGC Teacher's Exchange Programme on 6th December 2005.

* M.Sc. (part I) Zoology students visited the Gir National Park and Girnar Sanctuary on 23-24th January 2006 as a part of their educational tour. The aim of this tour was to study and understand the Ecology and unique animal diversity of this region that is also the last abode of Asiatic Lion. Dr. R. V. Devkar and Dr. D. D. Jhala accompanied the students.

* Dr. R. V. Devkar attended a symposium on 'Recent Trends in Reproduction, Endocrinology and Related Disorders' at Department of Zoology, M. S. University of Baroda, Vadodara on 30-31st January 2006. He also presented his research work on 'Conservation Breeding of White Ibis'.

* Department of Zoology, Gujarat University, successfully conducted the 1st Refresher course in Life Sciences with a theme on 'Frontiers in Life Sciences' from 2 to 22nd February, 2006.

* Prof. Dr. M. V. Rao, Head, Department of Zoology, Gujarat University, attended an International Symposium on 'Environmental Mutagenesis and Public Health' held at Hyderabad from 23-25th February 2006. □

Lecture

Environmental Sciences Department

Prof. Dr. P. R. Trivedi the world renowned Environment Scientist, Philosopher, Institution Builder and Chancellor of the global open University - Uganda and Zambia delivered the keynote address on 'Environmental Protection : A National Responsibility' in a programme organized by the Department of Environmental Sciences of Gujarat University on 31st January 2006.

In his lecture he has advocated an introduction of Environmental education as a subject at primary, secondary, tertiary and university levels. He also stressed regarding the population explosion and he has however suggested that population can be trained so as to take the advantage of population explosion. □

Department of Statistics

Golden Jubilee Celebration

Department of Statistics is one of the oldest department of Gujarat University which was established in 1955. On the occasion of the completion of fifty years, Golden Jubilee Celebration Programme was organised by the department. This programme took place on Saturday 28th January 2006 at Gujarat university Senate Hall. Shri P. K. Laheri, Chairman and Managing Director of Sardar Sarovar Narmada Nigam Ltd. had inaugurated and presided over the function. Prof. A. U. Patel, Vice-Chancellor of Gujarat University was the Chief Guest of the function. Prof P. C. Vaidya Former Vice Chancellor of Gujarat University was Distinguished Guest. Shri Pravin Chhajed International Director, Lions Club International & Leading Businessman was the Guest of Honour. The Heads of the different departments from Gujarat University and Heads of Statistics Department from other Universities were present on this occasion.

Dr. R. G. Bhatt, Head, Department of Statistics highlighted the important aspects of academic journey of a half century of the department. The department had the benefit of the services of many stalwarts. It is very difficult to measure the contribution and value of their dedicated services but as a token of love, gratitude & affection, department recognised their services by facilitating them.

The department appreciated the services of former teachers of the department who served the department for several years and department also appreciated former students of department who occupied important positions.

In invited talks Dr. S. N. Pandit Retired Prof. & Head, Department of Statistics from Osmania University discussed Recent Trends in Applied Statistics. Dr. M. Sreehari Retired Prof. & Head of Statistics Department

of M. S. University of Baroda discussed Recent Trends in Pure Stastics. Past Students of the department who are very wellplaced in Pharmaceutical industries gave symposium on `Statistical Applications in Pharmaceutical industries'. Dr. P. H. Thakar former Director, Bureau of Economics & Statistics, Govt. of Guj., Gandhinagar gave a talk on `Sex-ratio in Gujarat - A statistical analysis'. In special celebration programme the past students of dept. expressed their feelings of gratitude towards the dept. Everybody was touched and had expressed their feelings towards the department.

The Programme was celebrated with atmost enthusiasm and

co-operation of all past students of the department.

School of Commerce

1. Dr. Harish S. Oza, Director, S. D. School of Commerce, Gujarat University, has been invited as a Key-Non Speaker (Inaugural Function) at UGC - National Seminar on `Accounting Standards and Financial Reporting', organized by Department of Accountancy and Statistics, Mohanlal Sukhadia University, Udaipur on March 25-26, 2006. He had also acted as a Chairperson at 1st Technical Session on the topic `Indian Accounting Standard - Some Issues'.

2. The Institute of Management Studies (IMS) Janardan Ravi Nagar Rajasthan Vidyapeeth (Deemed) University, Udaipur had invited Dr. harish S. Oza as a Special Guest at one day seminar on ``Challenges to Management Institutions in 21st Century" on March 25, 2006.

School of Law

Mr. K. P. Malik, research scholar of School of Law Participated a National Seminar organized by M. S. University of Baroda at Vadodara on the topic of `Judicial Activism' on 11-12 March, 2006 and presented a paper titled on Legitimation of Judicial Activism. □

કોલેજ કોર્નર

"Future of Education in India"

પર રાષ્ટ્રીય સેમિનાર

અમદાવાદની ગુજરાત યુનિવર્સિટી સંલગ્ન અને ગુજરાત સ્ત્રી કેળવણી મંડળ સંચાલિત, એસ.એલ.યુ.આર્ટ્સ એન્ડ એચ. એન્ડ પી. ઠાકોર કોમર્સ કોલેજ ફોર વિમેનના સમાજશાસ્ત્ર વિભાગના યજમાન પદે 'Indian Sociological Society'ની 'Education and Society' સંશોધન કમિટીના સહયોગથી તા. ૪-૫ માર્ચ, ૨૦૦૬ દરમિયાન 'Future of Education in India' વિષય પર આંતરવિદ્યાકીય અભિગમથી રાષ્ટ્રીય કક્ષાના સેમિનારનું આયોજન કરવામાં આવ્યું જેમાં (૧) Future of Social Sciences in India (2) Future of I.T. Education

in India અને (૩) Future of Management Education in India ઉપરાંત શિક્ષણ અને સમાજ વિષય અંતર્ગત ચર્ચા વિચારણા અને સંશોધન-પેપર રજૂ કરવામાં આવ્યાં હતાં.

શિક્ષણ અને સમાજ સંશોધન કમિટીના કન્વીનર ડૉ. ચંદ્રિકા રાવલના માર્ગદર્શન હેઠળ સેમિનારનું સમગ્ર આયોજન એસ.એલ.યુ. કૉલેજનાં આચાર્યાશ્રી ડૉ. સિરાલી મહેતા અને સમાજશાસ્ત્ર વિભાગનાં પ્રા. પ્રભુદાસભાઈ પટેલ, ડૉ. શૈલજા ધ્રુવ અને પ્રા. હીના પટેલે ખંતપૂર્વક કર્યું.

આ સેમિનારના ઉદ્ઘાટન સમારોહમાં પ્રારંભમાં આચાર્યશ્રી ડૉ. સિરાલી મહેતાએ મહેમાનોનો પરિચય આપી, આવકાર્યાં. ઉપસ્થિત મહેમાનોએ દીપપ્રાગટ્ય કરી સેમિનાર ખુલ્લો મૂક્યો. આ સમયે કુ. ડિમ્પલ પંચોલીએ પ્રાર્થના રજૂ કરી.

ઇન્ડિયન સોશિયોલોજિકલ સોસાયટી : RC-05નાં કન્વીનર અને ગુજરાત યુનિવર્સિટીમાં સમાજશાસ્ત્ર વિભાગનાં રીડર ડૉ. ચંદ્રિકા રાવલે ઇન્ડિયન સોશિયોલોજિકલ સોસાયટી, એજ્યુકેશન એન્ડ સોસાયટી દ્વારા યોજાયેલ બે દિવસના સેમિનારની પશ્ચાદ્ ભૂમિકા સમજાવી હતી.

આ પ્રસંગે એસ.એલ.યુ.આર્ટ્સ એન્ડ એચ. એન્ડ પી. ઠાકોર કૉમર્સ કૉલેજ દ્વારા પ્રકાશિત વાર્ષિક અંક 'આરસી' (AARSI - A Mirror of this College)નું તથા સેમિનાર માટે તૈયાર કરેલ Programme and Abstractsની પુસ્તિકાનું વિમોચન મહેમાનશ્રીઓ દ્વારા કરવામાં આવ્યું હતું.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠના કુલનાયક ડૉ. સુદર્શન આયંગરે ઉદ્ઘાટન પ્રવચનમાં વર્તમાન શિક્ષણમાં ગાંધીવિચારોની પ્રસ્તુતતા વિશે પોતાના વિચારો રજૂ કર્યા હતા. જાણીતા સમાજશાસ્ત્રી અને ભાવનગર યુનિવર્સિટીના પૂર્વકુલપતિશ્રી ડૉ. વિદ્યુતભાઈ જોષીએ Future of Social Sciences પર મુખ્ય વક્તવ્ય આપ્યું હતું. શ્રી વસુબહેને એમની આગવી શૈલીમાં આશીર્વચન આપ્યાં. સેમિનારનાં વ્યવસ્થાપક મંત્રી અને એસ.એલ.યુ. કૉલેજનાં સમાજશાસ્ત્રનાં અધ્યાપક ડૉ. શૈલજા ધ્રુવે આભારવિધિ કરી હતી. ઉદ્ઘાટન કાર્યક્રમનું સમગ્ર સંચાલન અંગ્રેજી વિભાગનાં અધ્યક્ષશ્રી પ્રા. વરદા ભટ્ટે કર્યું હતું.

બપોરે ૧.૩૦ થી ૩.૩૦ સેમિનારનું પ્રથમ સત્ર શરૂ થયું હતું. જેમાં અધ્યક્ષની ભૂમિકા ડૉ. અર્ચના ધોળકિયા (પ્રોફેસર, અર્થશાસ્ત્ર વિભાગ, ગુજરાત યુનિવર્સિટી)એ સુંદર રીતે ભજવી હતી. શ્રી દુષ્યંત જોષીએ (મેનેજિંગ ડિરેક્ટર, એઝ્યુર પ્રા.લિ.) Future of I.T. Education in India પર, ડૉ. એન. રાજરામે (પ્રોફેસર, સમાજશાસ્ત્ર વિભાગ, એમ.એસ.યુનિવર્સિટી) Future of Sociology in India વિષય પર અને ડૉ. શિલીન શુક્લએ (ડેપ્યુટી ડિરેક્ટર અને પ્રોફેસર, ગુજરાત કેન્સર રિસર્ચ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ) Future of Medical Education in Social Context પર પોતાનું વક્તવ્ય આપ્યું હતું.

આ સત્રમાં વક્તાઓનાં વક્તવ્ય પછી પ્રશ્નોત્તરી અને ચર્ચા-વિચારણા થઈ અને ડૉ. અર્ચના ધોળકિયાએ અર્થશાસ્ત્રના દૃષ્ટિબિંદુથી ભારતમાં શિક્ષણના ભાવિ વિશે ચર્ચા કરી હતી.

સેમિનારના બીજા સત્રમાં બે પેનલ હતી. પેનલ-૧માં પ્રિ. ડૉ. સિરાલી મહેતાએ અધ્યક્ષ તરીકે અને પ્રા. સોનમ મનસુખાનીએ રીપોર્ટિયર તરીકે ભૂમિકા ભજવી હતી. આ પેનલમાં ડૉ. ચંદ્રિકા રાવલ, ડૉ. સિરાલી મહેતા, ડૉ. શૈલજા ધ્રુવ, પ્રા. સોનમ મનસુખાની, શ્રી સુભાષ પાંડર અને શેતલ બરોડિયા, શ્રી પી. જી. નામ્બિયાર, ડૉ. મિલન મિસ્ત્રી અને પ્રા. ભરતભાઈ પટેલ, ડૉ. જયેશ બારોટ, ડૉ. હિતેશ પટેલ અને ડૉ. રમેશ મકવાણાએ શિક્ષણ અને સમાજ અંતર્ગત વિવિધ પ્રકારનાં પેપરો રજૂ કર્યાં હતાં.

બીજી પેનલમાં ડૉ. ગૌરાંગ જાનીએ અધ્યક્ષ તરીકે અને ડૉ. સુજાતા સોનીએ રીપોર્ટિયર તરીકે કામગીરી કરી હતી. આ પેનલમાં પ્રા. મેઘના મહેતા, ડૉ. જૂઈ શાહ, પ્રા. રેણુકા કુલકર્ણી, ડૉ. દર્શના અંજારીયા અને ડૉ. સંધ્યા ઠાકર, ડૉ. સુજાતા સોની, ડૉ. અમૃતભાઈ ભરવાડ, પ્રા. નીતા પટેલ વગેરેએ સંશોધન પેપરો રજૂ કર્યાં.

સેમિનારમાં બીજા દિવસની શરૂઆત સવારે ૮.૪૫ થી ૧૦.૪૫ના ત્રીજા સત્રથી થઈ. જેમાં પ્રો. વી. પી. ભારદ્વાજે (ડિરેક્ટર, સમાજવિદ્યા ભવન, ગુજરાત યુનિવર્સિટી) અધ્યક્ષ-સ્થાન શોભાવ્યું હતું. ડૉ. ઈ. જી. મસિહી સાહેબે (પૂર્વ પ્રોફેસર, સમાજશાસ્ત્ર વિભાગ, ગુજરાત યુનિવર્સિટી) Future of Social Sciences with Special Reference to Sociology in Gujarat પર અને ડૉ. સરલા અચ્યુથને (ડિરેક્ટર, બી. કે. સ્કૂલ ઓફ બિઝનેસ મેનેજમેન્ટ) Future of Management Education in India પર પોતાના વિચારો રજૂ કર્યાં.

આ બંને વક્તાઓનાં વક્તવ્ય પછી ચર્ચા-વિચારણા થઈ અને પ્રો. ભારદ્વાજે સભાનું સમાપન કર્યું.

ચોથા સત્રનું અધ્યક્ષ-સ્થાન ગુજરાત યુનિવર્સિટીના સમાજશાસ્ત્ર વિભાગના પૂર્વ અધ્યક્ષ ડૉ. વિમલ શાહે શોભાવ્યું હતું. આ સત્રમાં સુરતના સેન્ટર ફૉર સોશિયલ સ્ટડિઝના એસોસિયેટ પ્રોફેસર શ્રી વિમલ ત્રિવેદીએ 'Use of Computer in Social Science Reserch' પર, ઇ. ગવર્નન્સનાં ડિરેક્ટરશ્રી નીતા શાહે E-Governance and Education પર તથા CEPTના ડૉ. સી. એન. રેએ 'Liberalization and Education' પર વક્તવ્ય આપ્યું હતું. ડૉ. વિમલ શાહે ગુજરાતમાં શિક્ષણ સંબંધિત સુધારા અને પ્રગતિ વિશેનો ચિતાર આપ્યો હતો.

સેમિનારના સમાપન સમારોહમાં પ્રિ. ડૉ. સિરાલી મહેતાએ ઉપસ્થિત મહેમાનોને આવકાર્યાં બાદ બે પેનલમાં રજૂ થયેલાં પેપરો અને ચર્ચાની વિગત આપતો અહેવાલ પ્રા. સોનમ મનસુખાની અને ડૉ. ચંદ્રિકા રાવલે આપ્યો હતો. ડૉ.

ડાબેથી શ્રી પ્રભુદાસભાઈ પટેલ, ડૉ. વિદ્યુતભાઈ જોષી, ડૉ. સુદર્શન આયંગર, શ્રી વસુભહેન, ડૉ. ચંદ્રિકા રાવલ, ડૉ. સિરાલી મહેતા, ડૉ. શૈલજા ધ્રુવ, શ્રી હીના પટેલ

બાબાસાહેબ આંબેડકર યુનિવર્સિટીનાં કુલપતિશ્રી અને જાણીતાં સમાજશાસ્ત્રી ડૉ. આમ્રપાલી મરચન્ટે વર્તમાન શિક્ષણમાં સમાજશાસ્ત્રીની શું ભૂમિકા હોઈ શકે અને ગુજરાતમાં શિક્ષણ અને સંશોધનમાં સમાજશાસ્ત્રનું પ્રદાન એ વિષય પર પ્રમુખીય પ્રવચન આપ્યું હતું. ઇન્ડિયન સોશિયોલોજિકલ સોસાયટી (RC:05)ના સલાહકાર ડૉ. કે. ગોપાલે Pathology of Higher Education પર પોતાનાં મંતવ્યો આપ્યાં હતાં. સેમિનારમાં સહભાગી વ્યક્તિઓએ પોતાના પ્રતિભાવ દ્વારા સેમિનારની સફળતા માટે આયોજકોને અભિનંદન પાઠવ્યાં હતાં.

આ પ્રસંગે ડૉ. ચંદ્રિકા રાવલે આયોજકોને સત્કાર્યા હતા. સમગ્ર સેમિનારમાં મદદરૂપ થનાર માટે ડૉ. શૈલજા ધ્રુવે આભારવિધિ કરી હતી. સમાપન સમારોહનું સમગ્ર સંચાલન અંગ્રેજી વિભાગનાં અધ્યક્ષશ્રી પ્રા. વરદા ભટ્ટે કર્યું હતું.

આ સેમિનારમાં ૩ કુલપતિ, ૫ ડિરેક્ટર અને ૧૬ જેટલા વિષયોનાં અધ્યાપકો અને નિષ્ણાતોએ ભાગ લઈ પોતાના વક્તવ્ય દ્વારા આ સેમિનારને મલ્ટી ડિસિપ્લિનરી બનાવ્યો હતો.

આ બે દિવસના રાષ્ટ્રીય સેમિનારમાં વિવિધ વિદ્યાશાખાના અધ્યાપકોએ ભાગ લઈ, વિચારવિમર્શ દ્વારા ભારતમાં શિક્ષણના ભાવિ માટે ચર્ચાવિચારણા કરી સેમિનારને સફળ બનાવ્યો હતો.

- ડૉ. ચંદ્રિકા રાવલ
- ડૉ. શૈલજા ધ્રુવ

ઈનામ વિતરણ અને વિમોચન સમારોહ

પેટલાદ એજ્યુકેશન ટ્રસ્ટ સંચાલિત શ્રી આર. કે. પરીખ આર્ટ્સ એન્ડ સાયન્સ કૉલેજમાં તા. ૨૩-૨-૨૦૦૬ના રોજ પેટલાદ એજ્યુકેશન ટ્રસ્ટના મેનેજિંગ ટ્રસ્ટીશ્રી હરેનભાઈ શાહની અધ્યક્ષતામાં ૬૧મા વાર્ષિકોત્સવ અંતર્ગત ઈનામ

વિતરણ અને વિમોચન સમારોહ સંપન્ન થયો હતો. આ સમારોહના મુખ્ય મહેમાન તરીકે ગુજરાતી સાહિત્યના જાણીતા સર્જક અને વિવેચક પ્રો. શ્રી જશવંતભાઈ શેખડીવાળા અને અતિથિવિશેષ પદે વડોદરાના ગાંધી એસોસિએટ્સના શ્રી કમલેશભાઈ ગાંધી તથા સૌરાષ્ટ્ર યુનિવર્સિટીના પૂર્વ કુલપતિશ્રી જયેશભાઈ દેસાઈ ઉપસ્થિત રહ્યા હતા. સમગ્ર કૉલેજ પરિવાર દ્વારા તૈયાર થયેલ 'વિદ્યામૃત' અંકનું વિમોચન પ્રો. શ્રી જશવંતભાઈ શેખડીવાળાએ કર્યું હતું. વર્ષ દરમ્યાન થયેલ શિક્ષણ અને અન્ય પ્રવૃત્તિઓમાં યશસ્વી કામગીરી કરનાર કૉલેજના તેજસ્વી તારલાઓને પ્રમાણપત્રો અને ઈનામો એનાયત કરી સન્માનવામાં આવ્યા હતા. આચાર્યશ્રી ડૉ. વિમલ જોષીએ સ્વાગત પ્રવચનમાં સંસ્થાની રચનાત્મક પ્રવૃત્તિઓને ઊજાગર કરી હતી. સૌ મહાનુભાવોએ વિદ્યાર્થીઓમાં રહેલી વિવિધ શક્તિઓને બિરદાવી આગળ વધવાનો અનુરોધ કર્યો હતો. આ ઉપરાંત સ્નાતક અને અનુસ્નાતક કક્ષાના વિદ્યાર્થીઓને ભાવભીની વિદાય આપી તેમના ભાવિ જીવન માટે હાર્દિક શુભેચ્છાઓ પાઠવી હતી. પ્રોગ્રામર ઉદય વ્યાસ, પ્રો. જાગૃતિ વ્યાસ અને પ્રો. કલ્પેશ ત્રિવેદીએ કૉલેજની પ્રવૃત્તિઓનો મલ્ટીમીડિયા દ્વારા પરિચય કરાવ્યો હતો. પ્રો. એન. ડી. દેસાઈએ આભારવિધિ કરી હતી. આ કાર્યક્રમને સફળ બનાવવામાં તેના સંચાલનમાં પ્રો. અપૂર્વ પંડ્યા, પ્રો. ડૉ. કલ્પેશ અંજારિયા, પ્રો. બી. ડી. જોષી, લાયબ્રેરિયન એસ. એમ. પારેખનો યશસ્વી ફાળો રહ્યો હતો.

□

સ્નેહ સંમેલન

* વિવેકાનંદ કૉલેજ ઑફ એજ્યુકેશનના પૂર્વ પ્રશિક્ષણાર્થીઓનું પ્રથમ સ્નેહ સંમેલન તા. ૧૬-૧-૨૦૦૬ના રોજ ટાગોર હોલમાં યોજાઈ ગયું. જેમાં એ.એમ.ટી.ના ચેરમેન શ્રી અસિતભાઈ વોરા, પ્રિ. ડૉ. હરીશ તપોધન, ઉપાધ્યક્ષ ડૉ. જયેશ ઠક્કર અને શ્રી ઉપેન્દ્ર શાહ ઉપસ્થિત રહ્યા હતા. 'કહેતા

વિવેકાનંદ કૉલેજ ઑફ એજ્યુકેશનના ૩૭મા વાર્ષિકોત્સવ સમારંભમાં વ્યાખ્યાન આપતા મા. શ્રી કે. જી. વણજારા સાથે - મંચસ્થ ઉપસ્થિત મા. શ્રી હરિશંકર પંડ્યા તેમજ પ્રિ. ડૉ. હરીશ તપોધન.

તો કહેવાઈ ગયું' નાટક સૌએ માણ્યું હતું તેમજ પૂર્વ પ્રશિક્ષણાર્થીઓનું સન્માન કર્યું હતું.

* તા. ૧૦-૩-૨૦૦૬ના રોજ કોલેજમાં ૩૭માં વાર્ષિકોત્સવ મા.શ્રી કે. જી. વણજારા તેમજ મા.શ્રી હરિશંકર, પંડ્યાની ઉપસ્થિતિમાં યોજાયો. સ્મરણિકા 'વિવેક-આનંદ'નું વિમોચન થયું. પ્રિ. ડૉ. હરીશ તપોધને શુભેચ્છાઓ પાઠવી વિજેતાઓનું સન્માન કર્યું હતું.

વ્યાખ્યાન

ગુજ.યુનિ. વ્યાખ્યાનમાળાના ઉપક્રમે દોલતભાઈ ત્રિવેદી લૉ કોલેજમાં ડૉ. કૌશિકભાઈ સી. રાવલ દ્વારા જૂવેનાઇલ જસ્ટિસ સિસ્ટમ અને વિવિધ તંત્રોની ભૂમિકાના વિષય ઉપર બે

વ્યાખ્યાન રાખવામાં આવેલ હતાં. જેમાં કોલેજનાં તમામ શૈક્ષણિક કર્મચારીઓ અને વિદ્યાર્થીઓએ મોટી સંખ્યામાં હાજરી આપેલ. સમગ્ર કાર્યક્રમનું સંચાલન પ્રિ. દક્ષિણી તરફથી અને આભારવિધિ શ્રી કે. વી. શેલત તરફથી થયેલ.

વ્યાખ્યાન

તા. ૧૪-૨-'૦૬ના રોજ ભો. જે. વિદ્યાભવનના નિયામક ડૉ. રશ્મિકાન્ત મહેતાએ ભાવનગરની ન. ચ. ગાંધી મહિલા વિનયન કોલેજમાં સંસ્કૃત વિષયના સ્નાતક અને અનુસ્નાતક વિદ્યાર્થીઓ સમક્ષ 'મુદ્રારાક્ષસ' અને 'વેણીસંહાર' એ બે વિશિષ્ટ સંસ્કૃત નાટકો વિષે આસ્વાદમૂલક વ્યાખ્યાન આપ્યું હતું. □

લવાજમ

'વિદ્યાવૃત્ત'નું વાર્ષિક લવાજમ ૬૦ રૂપિયા છે. લવાજમ 'રજિસ્ટ્રાર, ગુજરાત યુનિવર્સિટી'ના નામથી ડી.ડી.થી અથવા યુનિવર્સિટી કેશ કાઉન્ટર પર રોકડેથી ભરી શકાશે. ચેક/એમ.ઓ. સ્વીકારાશે નહીં. કોલેજો, અધ્યાપકો અને વિદ્યાર્થીઓને લવાજમ ભરી ગ્રાહક થવા અનુરોધ છે.

'વિદ્યા' અને 'વિદ્યાવૃત્ત'નું સંપાદકીય પત્રવ્યવહારનું સરનામું નીચે મુજબ છે :

મુખ્ય સંપાદક ડૉ. પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ

એકેડેમિક સ્ટાફ કોલેજ, સમાજવિદ્યા ભવન બિલ્ડિંગ, ગુજરાત યુનિ. કેમ્પસ, અમદાવાદ ૩૮૦ ૦૦૮.

ફોન : (કાર્યાલય) ૨૬૩૦૨૮૬૨, ૨૬૩૦૫૦૧૦ (ફેક્સ)

'વિદ્યા'

ગુ. યુનિ.ના સંશોધન સામયિક 'વિદ્યા'ના અંકો પ્રતિવર્ષ ૧૫ માર્ચ અને ૧૫ સપ્ટેમ્બરના રોજ પ્રગટ થશે. તેનું વાર્ષિક લવાજમ ૧૦૦ રૂપિયા છે. તે પણ ડી.ડી.થી કે રોકડેથી ભરી શકાશે. છૂટક નકલ યુનિ.ના કન્ઝ્યુમર્સ સ્ટોર્સમાંથી ૫૦ રૂપિયામાં મળી શકશે.

Book-post
Printed Matters

પ્રતિ શ્રી _____

_____

_____

_____

પ્રેષક :

ડૉ. અરવિંદ ભાંડારી

કુલસચિવશ્રી,

ગુજરાત યુનિવર્સિટી, નવરંગપુરા, અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૦૮

મુદ્રક : ચંદ્રિકા પ્રિન્ટરી, મિરઝાપુર રોડ, અમદાવાદ ૩૮૦ ૦૦૧. ફોન : ૨૫૬૨૦૫૭૮